

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73. Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: salbih@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-640/15
Datum: 10.07.2015. godine

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zastupnički dom

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:		10-07-2015	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Str. broj priloga
01-	16-1-	919	1/5

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2014. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za javne nabave BiH
5. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
6. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
7. Agencija za osiguranje u BiH
8. Agencija za policijsku potporu
9. Agencija za poštanski promet BiH
10. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
11. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
12. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
13. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
14. Agencija za sigurnost hrane u BiH
15. Agencija za statistiku BiH
16. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
17. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
18. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
19. Arhiv BiH
20. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
21. Centar za uklanjanje mina u BiH
22. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
23. Direkcija za ekonomsko planiranje
24. Direkcija za europske integracije
25. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH

26. Državna agencija za istrage i zaštitu
27. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
28. Fond za povratak
29. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
30. Granična policija BiH
31. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
32. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
33. Institut za akreditiranje BiH
34. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
35. Institut za mjeriteljstvo BiH
36. Institut za nestale osobe BiH
37. Institut za standardizaciju BiH
38. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
39. Komisija za koncesije BiH
40. Konkurencijsko vijeće BiH
41. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
42. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
43. Ministarstvo civilnih poslova BiH
44. Ministarstvo financija i trezora BiH
45. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
46. Ministarstvo obrane BiH
47. Ministarstvo pravde BiH
48. Ministarstvo sigurnosti BiH
49. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
50. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
51. Odbor državne službe za žalbe
52. Parlamentarna skupština BiH
53. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
54. Pravobraniteljstvo BiH
55. Predsjedništvo BiH
56. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
57. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
58. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
59. Središnje izborno povjerenstvo BiH
60. Sud BiH
61. Tužiteljstvo BiH
62. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
63. Ured koordinatora za reformu javne uprave

64. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
65. Ured za razmatranje žalbi BiH
66. Ured za veterinarstvo BiH
67. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
68. Ustavni sud BiH
69. Vijeće za državnu pomoć BiH
70. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 · www.revizija.gov.ba, e-mail: salbih@bih.net.ba

Broj: 01-05-16-1-640-1/15
Datum: 10.07.2015. godine

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Dom naroda

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:		10-07-2015	
Opis posla	Klasifikacija	Radni broj	Broj priloga
02 - 16 - 1 -		919	15

Predmet: Dostava Izvješća o reviziji za 2014. godinu,

Cijenjeni,

Sukladno članku 16. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH' broj 12/06), dostavljamo vam izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, prema sljedećem:

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja
4. Agencija za javne nabave BiH
5. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
6. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
7. Agencija za osiguranje u BiH
8. Agencija za policijsku potporu
9. Agencija za poštanski promet BiH
10. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH
11. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
12. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
13. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH
14. Agencija za sigurnost hrane u BiH
15. Agencija za statistiku BiH
16. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
17. Agencija za unaprjeđenje inozemnih investicija u BiH
18. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
19. Arhiv BiH
20. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
21. Centar za uklanjanje mina u BiH
22. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
23. Direkcija za ekonomsko planiranje
24. Direkcija za europske integracije
25. Direkcija za koordiniranje policijskih tijela BiH

26. Državna agencija za istrage i zaštitu
27. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
28. Fond za povratak
29. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
30. Granična policija BiH
31. Institucija ombudmana za zaštitu potrošača u BiH
32. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
33. Institut za akreditiranje BiH
34. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
35. Institut za mjeriteljstvo BiH
36. Institut za nestale osobe BiH
37. Institut za standardizaciju BiH
38. Jedinica za implementaciju Projekta za izgradnju Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija pritvora i drugih mjera BiH
39. Komisija za koncesije BiH
40. Konkurencijsko vijeće BiH
41. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
42. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
43. Ministarstvo civilnih poslova BiH
44. Ministarstvo financija i trezora BiH
45. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
46. Ministarstvo obrane BiH
47. Ministarstvo pravde BiH
48. Ministarstvo sigurnosti BiH
49. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
50. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
51. Odbor državne službe za žalbe
52. Parlamentarna skupština BiH
53. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
54. Pravobraniteljstvo BiH
55. Predsjedništvo BiH
56. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
57. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
58. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
59. Središnje izborno povjerenstvo BiH
60. Sud BiH
61. Tužiteljstvo BiH
62. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
63. Ured koordinатора za reformu javne uprave

64. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
65. Ured za razmatranje žalbi BiH
66. Ured za veterinarstvo BiH
67. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
68. Ustavni sud BiH
69. Vijeće za državnu pomoć BiH
70. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Napominjemo kako su sva dostavljena izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, dostupna na web-stranici Ureda - www.revizija.gov.ba.

S poštovanjem,

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H. Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

ИЗВЈЕШТАЈ

**О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2014. ГОДИНУ**

Број: 01/02/03-07-16-1-589/15

Сарајево, јули 2015. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА.....	3
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ.....	5
1.	Увод.....	5
2.	Поступање по ранијим препорукама.....	6
3.	Систем интерних контрола.....	6
4.	Буџет.....	8
5.	Планирање и извјештавање о раду.....	9
6.	Преглед расхода буџета.....	10
6.1	Текући издаци.....	10
6.2	Капитални издаци.....	15
7.	Биланс стања.....	15
8.	Јавне набавке.....	16
9.	Приходи.....	18
10.	Кореспонденција.....	18
III	ПРИЛОГ.....	20
	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА.....	20
	Преглед расхода буџета за 2014. годину	
	Биланс стања на дан 31.12.2014. године	
	Изјава о одговорностима руководства	

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Увод

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја (биланса стања, прегледа прихода, примитака и финансирања, прегледа расхода буџета по економским категоријама, посебних података о платама и броју запослених, прегледа динамике запошљавања, прегледа сталних средстава у облику ствари и права, прегледа капиталних улагања и анализу извршења буџета – текстуални дио) у Агенцији за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) за годину која се завршава 31. децембра 2014. године.

Поред финансијских извјештаја, предмет ревизије била је и усклађеност пословања Агенције са одговарајућим законима и прописима који имају утицаја на финансијске извјештаје за 2014. годину.

Одговорност руководства

Руководство Агенције је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност укључује и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услед преваре или грешке.

Поред одговорности за припрему и презентацију финансијских извјештаја, руководство Агенције је одговорно за пословање у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину, Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, Законом о јавним набавкама БиХ и другим одговарајућим законима и прописима и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и примјенљивим Оквиром Међународних стандарда врховних ревизионих институција (ISSAI). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже значајне погрешне исказе. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услед преваре или грешке. Приликом процјене ризика ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола.

Поред одговорности за изражавање мишљења о финансијским извјештајима, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, по свим битним питањима, усклађене са одговарајућим законима и другим прописима. Ова одговорност укључује обављање процедура како би добили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене које су одређене законом и прописом. Ове процедуре укључују процјену ризика од значајних неслагања са законима и другим прописима.

Мишљење

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Према нашем мишљењу:

- Финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2014. године и извршење буџета за годину која се завршила на наведени датум у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања,
- Активности, финансијске трансакције и информације приказане у финансијским извјештајима Агенције у току 2014. године биле су у свим значајним аспектима усклађене са одговарајућим законима и другим прописима.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на:

- Неријешен статус руководства и Стручног савјета Агенције (тачка 3.Извјештаја)
- Активности надлежних институција у процесу доношења Есенцијалне листе лијекова (тачка 3. Извјештаја)
- Јавне набавке и потребу даљег јачања овог процеса (тачка 8.Извјештаја)

Сарајево, 06.07.2015. године

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Џевад Некић

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Миленко Шего

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

Божана Трнинић

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Агенција је основана Законом о лијековима и медицинским средствима¹ као овлаштено тијело одговорно за лијекове и медицинска средства који се производе и употребљавају у медицини у Босни и Херцеговини. Агенција је самостална управна организација и има статус правног лица са сједиштем у Бањој Луци. Контролна лабораторија се налази у Сарајеву, а главна канцеларија Агенције за фармаковигилансу је у Мостару.

Према Закону о лијековима и медицинским средствима, Агенција је основана у сврху:

- заштите и промоције здравља осигурањем квалитетних, сигурних и дјелотворних лијекова и медицинских средстава за употребу у хуманој медицини и успоставе функционалног, координираног и јединственог регулационог система лијекова и медицинских средстава;
- успоставе и надзора јединственог тржишта лијекова и медицинских средстава, те њихове доступности за територију БиХ;
- остваривања сарадње и пружања стручне помоћи надлежним државним и ентитетским министарствима овлашћеним за послове здравства при обликовању, припремању приједлога и провођењу националне политике лијекова и медицинских средстава за употребу у хуманој медицини;
- предлагања доношења и измјене законских прописа из области лијекова и медицинских средстава, те усаглашавања прописа с међународним стандардима;
- обављања и других послова утврђених Законом, као и прописима донесеним на основу Закона.

Тијела Агенције су: Стручни савјет, директор и комисије Агенције.

Стручни савјет је стручно, регулаторно, савјетодавно и контролно тијело Агенције које има седам чланова. Чланове Стручног савјета именује Савјет министара БиХ на приједлог Министарства цивилних послова БиХ с листе кандидата коју утврде ентитетска министарства здравства и Одјељење за здравство Брчко дистрикта БиХ. Мандат чланова Стручног савјета је четири године, уз могућност реизбора на још један мандат.

Директор заступа и представља Агенцију, одговара за законито, стручно и етично пословање те ефикасно организовање рада у Агенцији. Директора и замјеника директора, који обавља дужност директора у његовом одсуству, именује Савјет министара БиХ на приједлог Стручног савјета, у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине. Мандат директора и замјеника директора траје четири године, с могућношћу реизбора на још један мандат.

Комисије Агенције су: Комисија за лијекове (15 чланова), Комисија за медицинска средства (9 чланова), Комисија за клиничка испитивања (7 чланова), Комисија за фармакопеју (7 чланова) и остале комисије за рјешавање посебних питања. Директор Агенције, уз претходну сугласност Стручног савјета, именује чланове комисија на основу

¹ Службени гласник БиХ број 58/08

приједлога ентитетских министарстава здравства и Одјељења за здравство Брчко дистрикта БиХ (за Комисију за фармакопеју чланове предлажу и фармацеутски факултети ентитета и Контролна лабораторија Агенције). Законом о лијековима и медицинским средствима утврђен је мандат чланова комисија, надлежности комисија и доношење пословника о раду сваке од комисија којима се ближе уређују питања значајна за њихов дјелокруг и начин рада, гласање и одлучивање.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је ревизију Агенције за 2013. годину и изразила позитивно мишљење са истицањем предмета на недостатке у процесу јавних набавки и есенцијалну листу лијекова која није усвојена у 2013. години. У Извјештају о ревизији за 2013. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

Агенција је доставила одговор о предузетим активностима на превазилажењу слабости и неправилности које су идентификоване у извјештају о ревизији. Увидом у предузете активности те освртом на реализацију датих препорука утврдили смо сљедеће:

- **Реализоване препоруке:** Агенција је усвојила План интегритета и исти доставила Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције.
- **Препоруке чија је реализација у току:** Агенција је донијела план управљања људским ресурсима, а у току је израда новог правилника о систематизацији. Обједињени су подаци о одржавању опреме за период од када је успостављена помоћна евиденција. У процесу планирања потреба за набавкама констатовали смо да је донесен план набавки који садржи податке о предмету набавке и поступке за провођење, али су садржани и елементи који се не односе на провођење поступака него на реализацију раније закључених уговора. На основу препорука о анализи исплативости појединих врста услуга одржавања, Агенција је сачинила анализу за услуге чувања резервних копија базе података и услуге одржавања софтвера у којима су дата образложења о потреби реализације, те су неопходна даља унапређења овог процеса.

Нису вршене нове набавке софтверских апликација због чега није могуће оцијенити реализацију препоруке о анализи и евентуалном обједињавању кроз услуге одржавања.

Реализација препоруке у вези са доношењем Есенцијалне листе лијекова, за коју смо претходне године констатовали да није реализована, не зависи од Агенције и иста је условљена поступањем надлежних институција. Мада је Агенција предузела активности које су у њеној надлежности, Есенцијална листа лијекова није усвојена до обављања завршне ревизије.

3. Систем интерних контрола

Агенција је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и правилима. Контролно окружење чини основ система интерних контрола и подразумијева руковођење и стил управљања, организациону структуру и компетентности и политике људских ресурса.

Институције надлежне за именовање тијела Агенције (Стручног савјета, директора) нису окончале активности на именовањима чланова Стручног савјета, директора и замјеника. И у нашим ранијим извјештајима презентирали смо информације о активностима које су предузете од децембра 2012. године, када је расписан конкурс за именовање директора и замјеника. Стручни савјет Агенције је у априлу 2014. године разматрао приједлог Министарства цивилних послова БиХ, који је након гласања Савјета упућен Савјету министара БиХ на усвајање. Према расположивим информацијама, од априла 2014. године нису се обављале никакве активности у вези са разматрањем достављеног приједлога или са предузимањем других активности на именовању руководства Агенције, као ни по питању именовања чланова Стручног савјета којима је мандат такође истекао у 2012. години.

С обзиром на надлежности Стручног савјета те успостављање несметане функције руковођења у Агенцији, сматрамо неопходним да надлежне институције окончају активности око именовања чланова Стручног савјета и руководства Агенције.

Једно од важних питања из дјелокруга рада Агенције је утврђивање приједлога листе есенцијалних лијекова неопходних за осигуравање здравствене заштите становништва. Према Закону о лијековима, Савјет министара БиХ, најмање сваке двије године, а на приједлог Стручног савјета Агенције, уз претходно прибављену сагласност надлежних министарстава ентитета и Одјељења за здравство Брчко Дистрикта, утврђује листу есенцијалних лијекова у БиХ. Лијекови са листе есенцијалних лијекова представљају минимум лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, као и минимум лијекова у болничкој здравственој заштити. У 2014. години настављене су активности на поновном усаглашавању Есенцијалне листе лијекова, прибављене су сагласности и иста је у форми приједлога у марту 2015. године припремљена за разматрање на сједници Стручног савјета Агенције.

Агенција константно предузима активности на унапређењу система интерних контрола те се и кроз реализацију препорука настоји обезбиједити поузданији систем интерних контрола. Успостављена помоћна евиденција о одржавању опреме садржи обједињене податке, са финансијским показатељима о сервисима и поправкама за 2013. и 2014. годину и иста ће представљати основ за анализу исплативости кориштења опреме. За одржавање опреме обезбијеђене су интерне процедуре које се у принципу поштују, а софтверски је омогућено праћење реализације уговора вриједносно и количински, по уговореним ставкама.

У процесу употребе возила потребна су додатна унапређења система интерних контрола (прецизније навођење података о кретању возила-опширније у тачки 6.1. Издаци за употребу возила). Такође смо уочили да постоје неусаглашености код појединих фактуре за праће возила у односу на прилоге који требају бити подлога за фактурисање, фактуре се нису испостављале мјесечно већ за различите периоде (нпр. датум фактуре у јуну, фискални рачун 07.07.2014. а у прилогу преглед о извршеним услугама април/мај). Наведени недостаци су отклоњени код фактуре за децембар.

У процесу јавних набавки констатовали смо одређена побољшања у дијелу који се односи на анализе исплативости појединих услуга одржавања, али и потребу даљег унапређења процеса планирања и одржавања софтвера.

На основу Закона о интерној ревизији² Агенција не испуњава критерије за успостављање сопствене јединице (одјељења) за интерну ревизију. Према Одлуци о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ³ за

² Службени гласник БиХ број 27/08

³ Службени гласник БиХ број 49/12

обављање интерне ревизије надлежна је јединица организована у Министарству цивилних послова БиХ. У 2014. години није формирана Јединица интерне ревизије у чијој надлежности је обављање функције интерне ревизије у Агенцији.

- **Руковођење, организација и људски ресурси**

Правилником о унутрашњој организацији утврђено је 160 радних мјеста који су планирани у оквиру контролне лабораторије у Сарајеву (са 3 сектора), 5 сектора у сједишту Агенције у Бања Луци, сектор-главна канцеларија у Мостару, инспекторат, служба за обезбјеђење квалитета и кабинет директора и замјеника директора. Законом о буџету одобрен је број од 103 запослена (број од 98 запослених на нивоу 2012. године увећан је за 5 запослених на основу одлука Савјета министара БиХ у децембру 2013. године). У току године реализован је просјечан број од 100 запослених, а планирана динамика запошљавања током године није пратила планирану. Одобрено запошљавање реализовано је пријемом три државна службеника, док за једно радно мјесто (начелник Сектора за фармаковигилансу и матариовигилансу у Мостару) није било кандидата. Државни службеници засновали су радни однос након проведене процедуре јавног конкурса и на основу рјешења о постављењу Агенције за државну службу, а један запосленик на неоподређено вријеме је засновао радни однос након расписаног јавног огласа. У укупном броју од 103 запослена на дан 31.12.2014. године је обухваћен и један запослени на одређено вријеме.

Агенција је провела оцјењивање државних службеника за периоде 01.01.-30.06.2014. године и 01.07- 31.12.2014. године. Агенција за државну службу је донијела Рјешење о разрјешењу дужности државног службеника ради двије узастопно негативне оцјене рада, на основу одредби члана 30. став (9) Закона о државној служби у институцијама БиХ.

Обуке запослених реализују се кроз семинаре и обуке надлежних институција те кроз обуке из стручних области које се организују најчешће у иностранству.

4. Буџет

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2014. годину⁴ Агенцији су одобрена средства из буџета у износу од **4.886.000 КМ**. Измјенама Закона о буџету⁵ средства су умањена за износ од 49.000 КМ, и то са позиције капиталних издатака.

Након измјене и повећања по основу преноса неутрошених средстава у износу од 12.722 КМ (програм посебне намјене-подршка Републике Српске успостављању Агенције), укупан расположиви буџет износио је **4.849.722 КМ**.

У процесу планирања буџета Агенција је сачинила буџетски захтјев у износу од 5.283.000 КМ, колико је износила горња граница расхода, и на бази 103 запослена. Кориговани захтјев сачињен је у износу од 5.153.480 КМ, од чега је основни захтјев у износу од 5.000.768 КМ, а додатни захтјев-и Анекс у износу од 152.712 КМ којим је тражено додатно запошљавање 5 запослених у односу на број из 2013. године. У односу на буџетски захтјев, одобрени буџет је мањи на свим економским категоријама, а додатно запошљавање није одобрено у буџету за 2014. годину јер је након подношења

⁴ Службени гласник БиХ број 103/13

⁵ Закон о измјенама и допуни Закона о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2014. годину (Службени гласник БиХ број 60/14)

буџетског захтјева одобрено додатно запошљавање у 2013. години из средстава буџетске резерве.

Министарство финансија и трезора БиХ је одобрило Агенцији реструктурисање средстава којим су повећана средства за телефонске и поштанске услуге (7.000 КМ) и текуће одржавање (52.940 КМ), уз умањење средстава за путне трошкове, енергију и комуналне услуге, набавку материјала, услуге превоза и горива, трошкове закупа и уговорене и друге услуге. У оквиру текућих издатака извршено је реструктурисање средстава за набавку опреме на име повећања средстава за набавку сталних средстава у облику права (софтвера) за 7.000 КМ. У образложењу захтјева за реструктурисање наведена је потреба за повећањем средстава за телефонске и поштанске услуге због повећања издатака интернета и брзе поште за превоз лијекова, средстава за текуће одржавање јер првобитно нису планирана средства за одржавање апарата који су набављени пред крај године и промјена унутар капиталних издатака због набавке софтвера за јавне набавке.

Извршење буџета Агенције на дан 31.12.2014. износило је **4.401.5624 КМ**, или 91% одобреног буџета. Позиције текућих издатака реализоване су у распону од 84-94 % (осим издатака за осигурање), док је нешто нижи проценат реализације капиталних издатака (59%) јер до краја године нису окончани поступци набавке опреме.

5. Планирање и извјештавање о раду

• Стратешки план, програм рада и извјештај о раду

Стратешки план Агенције за период 2013.-2016. године садржи четири стратешка циља: констатно праћење и унапређење квалитета рада, евалуација радних процеса за унапређење ефикасности рада, унапређење Инспекције и Фармаковигилансе и отклањање осталих евентуалних недостатака. Циљеви из стратешког плана нису повезани са активностима наведеним у ДОБ-у и буџетском захтјеву. Наставак активности у процесу планирања усмјереног ка резултатима рада очекује се у току имплементације одлуке Савјета министара БиХ о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама БиХ

План рада Агенције за 2014. годину базирао се на остварењу приоритетних послова и задатака предвиђених законским и подзаконским прописима којим је регулисан рад Агенције.

У **Извјештају о раду** Агенција је навела ограничења у погледу праћења свјетских трендова набавке опреме и хемикалија за контролу квалитета лијекова јер нису изграђени институционални механизми који би створили погодан амбијент за квалитетне трансформације и реформе комплетног система, па и система контроле лијекова. Такође је наведено да су материјални ресурси толико исцрпљени да је функционисање комплетног система само продужавање рада на постојећем капацитету како опреме тако и потребних хемикалија. Као кључне активности које су проведене у 2014. години Агенција је навела сљедеће:

- Потврђен је стандард управљања квалитетом ИСО 9001:2008 кроз други надзорни преглед,
- Успјешно се примјењује софтвер за управљање документацијом у поступку регистрације лијека кроз апликацију READY,
- Успјешно се примјењује база медицинских средстава уписаних у регистар,
- Донесени су и подзаконски акти институције чијом се имплементацијом олакшава рад и још боље уређује тржиште лијекова и медицинских средстава,

- Сарадња са европским и међународним институцијама надлежним за област лијекова и медицинских средстава, што је стварање доброг предуслова на путу ка ЕУ интеграцијама.

6. Преглед расхода буџета⁶

6.1 Текући издаци

- **Бруто плате**

Укупно остварене бруто плате и накнаде из плата износе 2.253.673 КМ, од чега се на нето плате и накнаде односи 1.332.663 КМ а на порезе и доприносе 921.010 КМ.

На дан 31.12.2014. године Агенција је имала 103 запослена укључујући и два приправника.

Обрачун плата врши се на основу Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ⁷, примјеном основице од 475 КМ која је утврђена у Одлуци Савјета министара о висини основице за обрачун плате запосленим у институцијама БиХ за 2014. годину.⁸

- **Накнаде трошкова запослених**

Накнаде трошкова запослених остварене током 2014. године износе 279.923 КМ. Укупне накнаде односе се на: издатке за превоз (54.402 КМ), топли оброк (119.598 КМ), регрес (29.101 КМ), одвојени живот (2.364 КМ), смјештај (4.800 КМ), помоћ у случају смрти (12.390 КМ), помоћ у случају теже инвалидности (7.434 КМ) и порезе и доприносе на накнаде (49.008 КМ).

Тестиране накнаде исплаћене су у складу са подзаконским актима који регулишу поједине врсте накнада.

- **Путни трошкови**

Укупно остварени путни трошкови износе 106.363 КМ, од чега трошкови путовања у земљи износе 28.229 КМ а трошкови путовања у иностранству 78.134 КМ.

Значајнији трошкови путовања у земљи односе се на трошкове смјештаја у износу од 11.235 КМ, а трошкови дневница 14.688 КМ. Значајни издаци на путним трошковима у иностранству односе се на трошкове превоза јавним средствима (13.534 КМ), трошкове смјештаја (17.012 КМ) и трошкове дневница у иностранству (40.889 КМ).

Путовања у земљи се углавном односе на радне састанке, састанке комисија (комисија за лијекове, комисије за јавне набавке), обављање послова из надлежности комисије за уништење опојних дрога, превоз документације, семинаре те инспекцијске надзоре. Услуге хотелског смјештаја у Бања Луци и Сарајеву реализоване су на основу уговора закључених са добављачима након проведене процедуре јавних набавки.

На већини тестираних путних налога не уписује се датум правдања налога, али се по датуму благајне за поједине случајеве може примјетити кашњење код правдања аконтације или исплате путних трошкова.

⁶ Преглед расхода буџета за 2014. годину приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

⁷ Службени гласник БиХ, број 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12

⁸ Одлука Савјета министара број 164/13 од 10.јула 2013. године

Путовања у иностранству се односе на састанке, међународне конференције и едукације.

У налозима за путовања за која се користе службени аутомобили не наводи се вријеме преласка границе како би се исправно обрачунале дневнице у иностранству. На основу налога и приложене документације констатовали смо да су у одређеним случајевима приложени позиви за службена путовања, односно период трајања догађаја (конференције, семинара), не подудара са трајањем службених путовања (долазак је најчешће читав дан прије одржавања догађаја, а одлазак дан касније).

Препоручујемо Агенцији да уз путне налоге документује објективне разлоге који су утицали на неподударање времена трајања путовања са периодом трајања догађаја због којег су запослени упућени на службени пут.

- **Издаци телефонских и поштанских услуга**

Издаци телефонских и поштанских услуга остварени у 2014. години износе 74.216 КМ, а односе се на издатке за фиксне телефоне (18.632 КМ), мобилне телефоне (10.504 КМ), трошкове интернета (18.185 КМ), поштанске услуге (20.304 КМ) и издатке за брзу пошту (6.590 КМ).

Фиксни телефони (18.632 КМ): Право на кориштење фиксних телефона, за обављање службених разговора, имају сви државни службеници и запосленици Агенције и то за локалне позиве, позиве на подручју Босне и Херцеговине и позиве за иностранство, водећи рачуна о рационалном кориштењу. У случају нерационалног кориштења фиксних телефона и прекорачења расположивих буџетских средстава за ову намјену, директор Агенције може донијети одлуку којом ће упосленима ограничити право на њихово кориштење.

Мобилни телефони (10.504 КМ): Интерном одлуком Агенције утврђено је право на кориштење мобилних телефона за укупно 23 запослена, са лимитима од 50-300 КМ. Води се уредна евиденција о трошковима везаним за употребу мобилних телефона те се у случају прекорачења дозвољених лимита врше обуставе на терет запослених.

Трошкови интернета (18.185 КМ): Агенција користи три интернет линка, два симетрична линка у Бања Луци и у Сарајеву те ADSL линк у Мостару. Уговорена вриједност за 2014. годину је нижа у односу на износ у 2013. години. Уговор за линк у Бања Луци је на снази до 2016. године тако да ни у 2015. години нема основа за добијање погодности у смислу повећања брзине и снижења цијене. За поменути линк Агенција плаћа знатно више у односу на линк у Сарајеву. На све три локације Агенција има уређаје за остваривање ВПН тунела којима су локације увезане у циљу размјене података. По истеку уговора за интернет линк у Бања Луци потребно је испитати тржиште те расписати одговарајућу процедуру у циљу добијања цијеновно повољнијег и бржег интернет линка. Такође је потребно испитати могућност кориштења СДХ мреже у циљу размјене података између локација.

Поштанске услуге (20.304 КМ) односе на отпрему уобичајене поште као и брзе поште, отпрему лабораторијске опреме, вакцина и друге специфичне робе чији су трошкови већи јер отпрема захтијева посебну пажњу приликом доставе.

- **Набавка материјала**

Издаци за набавку материјала реализовани су у износу од 309.843 КМ, а најзначајнији

се односе на издатке за обрасце и папир (16.427 КМ), канцеларијски материјал (15.018 КМ), компјутерски материјал (56.742 КМ), лабораторијски материјал (180.059 КМ), материјал за чишћење (20.355 КМ) и трошкове ситног инвентара (5.310 КМ).

Тестирани издаци реализовани су на основу фактура испостављених према уговорима или оквирним споразумима који су закључени са добављачима након проведених поступака јавних набавки. Контрола реализације уговора се врши кроз софтверски програм који је прилагођен количинском и вриједносном праћењу реализације уговора по пријемницама.

- **Издаци за употребу возила**

Укупни издаци за употребу возила износе 49.735 КМ. Значајни трошкови односе се на издатке за гориво (32.300 КМ), издатке за оправку и одржавање возила (6.448 КМ), услуге прања (1.168 КМ) и осигурање возила (4.740 КМ).

Агенција располаже са 4 службена возила, од чега су 3 властита возила и служе за потребе сједишта Агенције, док је једно возило у власништву Федералног министарства здравства и користи се за потребе уреда у Сарајеву. Правилником Агенције из 2014. године утврђено је да право на употребу возила имају директор, замјеник директора и главни инспектор Агенције. Остали запослени могу користити службено моторно возило на основу одобрења директора Агенције.

На основу тестираних путних налога утврдили смо да су приказане различите километраже за исту релацију, па је у различитим путним напозима нпр. за релацију Сарајево-Бања Лука или Бања Лука - Сарајево приказана километража 221 км и 366 км, или Бања Лука – Београд – Бања Лука исказана километража је 670 км, али и 817 км. У неколико случајева је као релација кретања наведена „локо“ возња са километражом која износи нпр. 100 км, 116 км, 120 километара.

Препоручујемо да се у циљу обезбјеђења елемената за документовање намјенске потрошње средстава прецизира појам „локо“ возње, те прецизније навођење релација на којима се користе службена возила.

Након достављања извјештаја о ревизији за 2013. годину Агенција је почела са примјеном препорученог начина наплате штете на возилима, плаћањем преко јединственог рачуна трезора.

- **Унајмљивање имовине и опреме**

Издаци за унајмљивање имовине и опреме реализиовани су у износу од 20.805 КМ, а односе се на закуп пословног простора у Мостару гдје је, према Закону о лијековима и медицинским средствима, сједиште Главне канцеларије за фармаковигилансу (праћење нежељених дејстава лијека).

Објект у коме је смјештена Агенција у Бања Луци уступљен је Агенцији на привремено кориштење без накнаде, на основу Уговора о привременом кориштењу објекта.⁹ Уговором и касније потписаним анексима утврђено је да се уговор закључује до 31.12.2014. године.

⁹ Уговор закључен између Владе Републике Српске, Министарство здравља и социјалне заштите као власника објекта и Агенције као корисника објекта за период од 01.05.2009.-31.1.2010. године

- **Издаци за текуће одржавање опреме и зграда**

Издаци за текуће одржавање опреме и зграда реализовани су у износу од 629.335 KM¹⁰, од чега се на оправку и одржавање опреме односи износ од 270.170 KM (материјал 94.128 KM, услуге 176.042 KM), одржавање софтвера (321.598 KM), те остале услуге текућег одржавања (34.401 KM).

Одржавање опреме (270.170 KM): Према динамичком плану након усвајања буџета, средства за ове намјене планирана су у износу од 224.000 KM. Одобреним реструктурисањем средства на позицијама материјала и услуга повећана су за 57.940 KM. Тестирани издаци се односе на одржавање лабораторијске опреме и система ватродојаве и детекције гаса. Одржавање опреме у Контролној лабораторији у Сарајеву обавља се кроз редовну валидацију опреме, на основу усвојеног Плана валидације, или обављањем ванредних сервиса у случају квара. Одржавање опреме вршено је на основу уговора који су закључени након проведених процедура набавки. На основу раније датих препорука о наставку активности на праћењу трошкова одржавања, у помоћној евиденцији Агенције обједињени су подаци о одржавању за период од успостављања евиденције (2013. и 2014. година).

Успостављена евиденција служиће као основ за анализу исплативости одржавања, односно доношења одлуке о набавци нове опреме, те је потребно наставити са даљим праћењем трошкова.

Одржавање софтвера (321.598 KM): Евидентирани издаци односе се на одржавање софтвера за пословни информациони систем, одржавање и подршку за софтверску апликацију за валидацију електронске регистрације лијекова за хуману употребу у формату HEEC, одржавање и подршку за софтверску апликацију за праћење животног циклуса лијека и пратеће документације-Реаду и софтвера за пријаву нежељеног дејства лијека. Како Агенција не посједује изворни код ни за једну од поменутих апликација, није у могућности да оствари конкуренцију на тржишту у циљу добијања повољније цијене одржавања. Према препорукама из наших извјештаја Агенција је у уговорима о одржавању утврдила обавезу извршиоца услуге да проведе одређен број сати на унапређењу система и сигурносној превенцији система. Уговорима закљученим у 2014. години остварене су нешто ниже цијене услуга одржавања софтвера у односу на ранији период, али цијена одржавања поменутих апликација је и даље доста висока у односу на набавну вриједност софтвера. При томе је присутна велика овисност Агенције о добављачима у чијем је власништву изворни код апликација које користе.

Узимајући у обзир износ цијена одржавања у односу на набавну вриједност софтвера, мишљења смо да је потребно уложити додатне напоре у циљу снижавања цијена одржавања те покушати изнаћи начин да се не наруши пословање Агенције у случају да добављач који је власник изворног кода не буде у могућности да пружи предметну услугу.

- **Уговорене услуге**

Издаци за уговорене услуге остварени су у износу 377.347 KM. Значајни трошкови односе се на услуге јавног информисања и односа са јавношћу (9.932 KM), услуге

¹⁰ На синтетичком конту приказан износ од 636.951 KM којим су обухваћени издаци за употребу возила у износу од 7.616 KM

репрезентације (16.908 KM), остали издаци за информисање (16.083 KM), услуге стручног образовања (23.947 KM), стручне услуге (54.219 KM), издатке за рад комисија (109.800 KM), издатке за рад Управног и надзорног одбора и других тијела (52.800 KM), остале неспоменуте услуге и дажбине (4.476 KM) и услуге физичког обезбјеђења објеката (10.085 KM).

Остали издаци за информисање (16.083 KM): Тестирани издаци односе се на услуге штампања регистра лијекова. Цијене фактурисаних услуга у складу су са понуђеним и уговореним цијенама добављача.

Услуге стручног образовања (23.947 KM): Издаци се односе на котизације за интернационалне семинаре, обуке и учешће на конгресима.

Стручне услуге (54.219 KM): Реализација трошкова односи се на услуге чувања резервне копије података, трошкови извођења аудит система управљања квалитетом према ISO стандарду 9001:9008, издаци за услуге заштите на раду од пожара и обуке запослених из подручја заштите на раду и збрињавање опасног отпада. Агенција је у 2013. години закључила уговор за екстерно чување резервних копија података (бацкуп), са уговореном мјесечном накнадом од 3.367 KM. Уговор је био на снази до априла 2014. године, након чега је закључен нови уговор укупне вриједности 34.398 KM, односно 2.866 KM мјесечно. Укупни трошкови чувања резервне копије су смањени у односу на претходно закључени уговор за 6.037 KM на годишњем нивоу. На основу ранијих препорука Агенција је урадила анализу исплативости услуге одржавања софтвера за екстерно чување резервне копије података према којој је због ограничавајућих фактора, прије свега недостатка људских ресурса, једноставније и пословно оправданије смањити трошкове екстерног сервиса него реализовати самосталну имплементацију поменутог сервиса.

Мишљења смо да је потребно покушати додатно смањити цијену поменутог сервиса до стварања предуслова за имплементацију истог из властитих капацитета.

Издаци за рад комисија (109.800 KM) односи се на нето накнаде за сљедеће комисије:

- **Комисија за лијекове** са 15 чланова и утврђеном накнадом за председника у износу од 300 KM, а за чланове по 200 KM. Мандата члановима комисије истиче у 2017. години. Одржано је 9 сједница те исплаћено укупно 45.600 KM;
- **Комисија за медицинска средства** броји 9 чланова, накнаде су утврђене у износима од 250 KM за члана до 300 KM за председника комисије. Мандат члановима комисије траје до 2017. године. Одржане су 2 сједнице а исплаћена накнада износи 27.600 KM;
- **Комисија за клиничка испитивања** броји 7 чланова чије се накнаде крећу од 250 KM за члана до 300 KM за председника Комисије. Мандат члановима истиче у 2017. години. Одржано је 8 сједница на име којих је исплаћено укупно 21.600 KM;
- **Комисија за фармакопеју** броји седам чланова од који су два из Агенције. Комисија је именована 2011. године, а до обављања завршне ревизије Савјет министара БиХ није донио одлуку о висини накнада за рад чланова наведене Комисије. За нето накнаде члановима комисије резервисана су средства у износу од 15.000 KM. Агенција на крају сваке године врши резевисање средстава за текућу годину, те по истеку године обавјештава Министарство финансија и трезора БиХ да није извршена исплата накнаде и да је потребно раније резервисана средства оприходовати, односно евидентирати као ванредни приход.

Не улазећи у разлоге због којих још увијек није донесена одлука о накнадама за чланове Комисије за фармакопеју и не прејудуцирајући коначно рјешење, мишљења смо да надлежне институције требају окончати активности на доношењу коначног става по питању ових накнада.

Издаци за рад управног и надзорног одбора и других тијела (52.800 КМ) односе се на исплату накнада члановима Стручног савјета Агенције. Право на накнаду за рад у стручном Вијећу остварује седам чланова које је именовао Савјет министара БиХ и за које је утврдило мјесечну накнаду у износу од 800 КМ за председника и по 600 КМ за чланове. Рад Стручног савјета дефинисан је Пословником о раду којим је утврђено да сједнице одржавају по потреби, а најмање једном мјесечно. Стручни савјет је у 2014. години одржао 3 сједнице. Исплата накнаде за рад у Стручном савјету врши се мјесечно, а на годишњем нивоу накнада за председника износи 9.600 КМ и по 7.200 КМ за сваког члана. Накнада је исплаћена у складу са одлуком којом је регулисана висина и начин накнаде.

С обзиром на статус чланова Стручног савјета у погледу мандата те узимајући у обзир податке о одржаним сједницама, сматрамо да надлежне институције требају преиспитати оправданост утврђивања мјесечне накнаде која се исплаћује и у случајевима када се одбори и тијела не састају.

6.2. Капитални издаци

Укупни капитални издаци остварени током 2014. године износе 158.652 КМ, а односе се на компјутерску опрему (46.411 КМ), електронску опрему (15.808 КМ), лабораторијску опрему (69.498 КМ), опрему за пренос података и гласа (13.599 КМ), намјештај (7.536 КМ) и машине, уређаје и алате (5.080 КМ).

Књижење опреме извршено је на основу фактуре добављача и записника комисије о пријему (за испоручену опрему), а за робу чији је рок испоруке уговорен у 2015. години извршено је резервисање на основу закључених уговора.

7. Биланс стања¹¹

Укупна актива Агенције на дан 31.12.2014. године износи 2.264.231 КМ и односи се на новчана средства (3.967 КМ), краткорочна потраживања (158.019 КМ) и неотписану вриједност сталних средстава (2.102.243 КМ).

Краткорочна потраживања у износу од 158.019 КМ састоје се од потраживања од правних лица у износу од 146.120 КМ, потраживања по основу рефундација боловања (9.978 КМ) и осталих потраживања (1.921 КМ).

Потраживања од правних особа по основу извршених услуга из надлежности Агенције износе 158.130 КМ, а на истом конту потраживања евидентиране су претплате у износу од 12.010 КМ, те укупан износ исказан на конту потраживања износи 146.120 КМ. Према подацима Агенције, за потраживања у износу од 141.900 КМ покренуте су тужбе, у припреми је тужба за потраживања у износу од 15.650 КМ, а потраживање у износу од 550 КМ наплаћено је у 2015. години.

¹¹ Биланс стања на дан 31.12.2014. године приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

Укупна пасива Агенције на дан 31.12.2014. године износи 2.856.921 КМ и односи се на краткорочне текуће обавезе (273.754 КМ), обавезе према запосленима (220.826 КМ), краткорочна разграничења (260.098 КМ) и изворе средстава (2.102.243 КМ).

Салдо на краткорочним текућим обавезама односи се на обавезе према добављачима за извршене услуге и испоруку роба и услуга (256.484 КМ), обавезе по основу пореза и доприноса за за накнаде комисија и Стручног савјета (4.971 КМ) и краткорочне обавезе према физичким лицима (12.300 КМ).

Обавезе према запосленима односе се на нето плате и накнаде, накнаде запослених и порезе и доприносе за децембар 2014. године.

На позицији краткорочних разграничења евидентирани су разграничени (укалкулисани) расходи у износу од 113.396 КМ по основу уговора закључених са добављачима за набавку опреме и лабораторијског намјештаја (92.721 КМ) и укалкулисане накнаде члановима комисије за фармакопеју (20.675 КМ). Осим тога, евидентирани су разграничени приходи у износу од 146.120 КМ (исти износ је евидентиран на потраживањима и односи се на ненаплаћене приходе).

8. Јавне набавке

Агенција је сачинила План набавки којим су обједињене потребе организационих јединица, утврђена врста поступка и вријеме покретања поступка, али су садржани и елементи који не представљају план набавки и односе се на реализацију уговора закључених у претходној години. С обзиром на нова законска рјешења и захтјеве у погледу планирања, неопходно је даље унапређење у овом дијелу провођења процеса јавних набавки.

Агенција је прије провођења процедуре јавних набавки за одржавање софтвера и услуге чувања резервних копија сачинила анализу исплативости ових услуга. У анализи су наведени разлози за набавку, те смо наш став о потреби додатног смањења цијене поменутих услуга детаљније описали код одржавања софтвера и уговорених услуга (тачка 6.1 Извјештаја).

• Ефикасност процеса јавних набавки

На основу прегледа проведених поступака утврдили смо да је Агенција понављала поступке за набавку услуга екстерне валидације лабораторијске опреме. Набавка услуга планирана је кроз три отворена поступка, посебно за интермедијарну, мјерну и аналитичку лабораторијску опрему, те су дефинисани лотови за сваки од поступака. За поједине лотове извршен је избор у првом поступку, на основу једне прихватљиве понуде, за поједине лотове су поништени поступци јер није било прихватљивих понуда, а за неке од лотова уопште нису пристигле понуде. Из тих разлога избор добављача за валидацију поједине опреме трајао је неколико мјесеци (нпр. од првог поступка који је покренут у марту до закључења уговора у септембру или октобру 2014. године). Према Плану валидације опреме, већина екстерних валидација је предвиђена за задњи квартал године, те дужина трајања процедуре избора добављача није утицала на обављање планираних активности и функционалност опрема.

Код набавке лабораторијског материјала поништени су поступци за два од десет лотова (за један лот није стигла ни једна понуда, док је код другог био недовољан број прихватљивих понуда). За већи број лотова није пристигао довољан број технички задовољавајућих понуда, али су на основу оцјене комисије да су цијене разумне у поређењу са тржишним, досадашњег искуства и чињенице да је тендерску

документацију преузело 23 понуђача, те да једна или двије прихватљиве понуде могу бити довољне, закључени уговори са добављачима.

Поступак за набавку лабораторијске опреме два пута је поништен након достављања приговора, а набавка опреме није реализована до краја године.

У поступцима набавки за одржавање опреме детаљно су планиране услуге валидације, евентуална замјена резервних дијелова те закључивање оквирних споразума на период од двије године. Међутим, након избора добављача закључени су оквирни споразуми у износу мањем од износа понуде. Према образложењима, приликом закључивања споразума Агенција се руководила расположивим буџетом и интерним планирањем средстава за одржавање појединачних уређаја. На основу извјештаја о реализацији оквирних споразума уочили смо да су неки од њих, мада су закључени на двије године, већ реализовани у уговореном износу или ће бити реализовани приликом обављања још једне валидације или сервиса у току трајања уговора. За евентуалне ванредне поправке, за које су тражене цијене услуга и резервних дијелова и исте су обухваћене понудама добављача, неће бити могућности за кориштење оквирних споразума због њихове реализације, те ће се за такве оправке морати проводити нове процедуре избора добављача.

- **Законитост процеса јавних набавки**

Набавка горива (125.000 КМ са ПДВ-ом): Набавка је проведена путем отвореног поступка, након што је претходни поступак поништен након достављеног приговора једног од понуђача. У поступку је утврђен критериј за оцјену понуда (економски најповољнија понуда), са утврђеним подкритеријима: цијена (90%) и оперативни трошкови за удаљеност бензинске пумпе (10%). Понуде су оцијењене према утврђеним критеријима, те је понуда изабраног добављача уједно и понуда са најнижом цијеном. Међутим, увидом у предметну понуду уочили смо да понуђач нема властиту дистрибутивну мрежу у Бања Луци, али је навео да ће омогућити испоруку горива према захтјевима Агенције. Накнадно је достављен Уговор о пословној сарадњи између изабраног понуђача и подуговарача, који је у процедури набавке учествовао као понуђач са сопственом понудом.

Узимајући у обзир да се у сједишту Агенције налазе три возила, може се закључити да ће се већи дио уговора реализовати испорукама на пумпама подуговарача. У тендерској документацији нису назначене могућности подуговарања, те подуговарачи нису били у обавези да доставе документацију којом би доказали да испуњавају услове из тендерске документације.

Слична ситуација је са набавком услуга екстерне валидације интермедијарне лабораторијске опреме (9.200 КМ са ПДВ-ом) за који је у поступку као један од услова наведена акредитација према стандарду ISO 17025:2006. Изабрани понуђач је доставио изјаву да ће, уколико добије посао валидације, подуговарати посао са фирмом која посједује сертификат ISO 17025:2006

Препоручује се Агенцији да већ приликом провођења поступака набавки дефинише могућност подуговарања те утврди обавезу достављања документације (квалификациони критерији) и за подуговараче.

Услуге чувања резервних копија базе података (34.398 КМ са ПДВ): Процедура избора добављача проведена је путем конкурентског поступка без објаве обавјештења. Услови постављени у захтјеву су постављени према стандардној тендерској документацији (извод из судског регистра или ако ово није могуће еквивалентни

документ који доказује да није под стечајем или пред ликвидацијом, извод из судског регистра или ако ово није могуће еквивалентни документ који доказује да није предметом поступака за проглашење стечаја, извод из судског регистра или ако ово није могуће еквивалентни документ који доказује да није осуђен судском пресудом итд.). Увидом у понуде утврдили смо да у понуди изабраног добављача није достављен доказ да није осуђен у судском поступку за кршење закона.

Препоручујемо Агенцији да приликом оцјене понуде води рачуна о захтјевима који су постављени у тендерској документацији, водећи рачуна да обим потребне документације прилагоди предмету набавке.

- **Реализација уговора о набавкама**

Набавка капиталних издатака-опреме у износу од 13.458 КМ и сталних средстава у облику права (веб сервис) у износу од 12.000 КМ проведена је кроз два конкурентска поступка, након чега су закључени уговори са најповољнијим добављачима. Уговори су закључени крајем децембра, те су утврђени рокови за испоруку од дана достављања наруџбенице. Поступцима тестирања смо се увјерили да су уговори реализовани у 2015. години. Наружбенице су испостављене након двадесетак дана од дана потписивања уговора, те су добављачи реализовали испоруке према уговореним роковима. Како су средства по основу уговора резервисана у буџету за 2014. годину, није било разлога да се чека са испостављањем наруџбенице.

9. Приходи

Агенција је остварила приходе у износу од 8.776.439 КМ који су у Главној књизи евидентирани као приходи од посебних накнада и такси (8.538.537 КМ), приходи од административних такси (191.472 КМ) и приходи од новчаних казни за прекршаје (46.430 КМ).

Највећи износ прихода од посебних накнада и такси односи се на приходе од накнада за издавање, обнову и измјену дозволе за стављање лијека у промет (4.269.155 КМ), контроле квалитета лијека (2.808.840 КМ), уписа, измјене и обнове уписа медицинских средстава у регистар медицинских средстава (653.275 КМ), издавања сагласности, односно дозволе за увоз-извоз лијекова и медицинских средстава (374.165 КМ) и накнада за поступак пријаве и издавање дозволе за клиничко испитивање лијека (248.523 КМ).

Остали приходи од пружања услуга нису планирани а остварени су од рјешења за која није прописана посебна такса (161.377 КМ) и издатих увјерења (29.980 КМ).

10. Кореспонденција

Агенција је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2014. годину у којима су наведена додатна образложења појединих налаза и препорука из Нацрта извјештаја. Уз коментаре нису достављени нови докази који би утицали на измјену налаза и препорука, тако да овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2014. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Snježana Baštinac
Сњежана Баштинац, виши ревизор

Чланови тима:

Mehmedović Fatima
Фатима Механовић, ревизор

Ivana Vujić
Ивана Вујевић, ревизор

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Miro Galić
Миро Галић, виши ревизор

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и
контролу квалитета:**

Dragoljub Kovinčić
Драгољуб Ковинчић, виши
ревизор

III ПРИЛОГ

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ И ИЗЈАВА О ОДГОВОРНОСТИМА

Преглед расхода буџета за 2014. годину

Назив институције: Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	4.556.000	0	4.556.000	4.228.309	93
Бруто плате и накнаде	2.419.000		2.419.000	2.253.673	93
Накнаде трошкова запослених	333.000		333.000	279.923	84
Путни трошкови	120.000	-7.000	113.000	106.363	94
Издаци телефонских и пошт.услуга	73.000	7.000	80.000	74.216	93
Издаци за енергију и ком.услуге	176.000	-26.000	150.000	125.671	84
Набавка материјала	317.000	4.000	321.000	312.479	97
Издаци за услуге превоза и горива	56.000	-11.000	45.000	35.992	80
Унајмљивање имовине и опреме	23.000	-1.940	21.060	20.805	99
Издаци за текуће одржавање	622.000	35.940	657.940	636.951	97
Издаци за осигурање	9.000		9.000	4.889	54
Уговорене и друге посебне услуге	408.000	-1.000	407.000	377.347	93
2. Капитални издаци	330.000	-49.000	281.000	160.954	57
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	330.000	-58.400	271.600	158.652	58
Набавка сталн. средс. у облику права		9.400	9.400	2.302	24
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
			0		
5. Новчане донације	0	12.722	12.722	12.299	97
Програм посебне намене под називом: Подршка РС успостави Агенције за лијекове и медицинска средства (пренос неутрошених средстава из 2013. год.)		12.722	12.722	12.299	97
Укупно (1+2+3+4+5)	4.886.000	-36.278	4.849.722	4.401.562	91

Напомена: колона 2 у збиру треба да одговара одобреном буџету по закону тако што: вишегодишње капиталне издатке одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под ред.бр.4.у колони 2. вишегодишње капиталне издатке пренесене из ранијих година треба приказати под ред бројем 4. у колони 3. новчане донације одобрене у буџету за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 2. новчане донације одобрене ван буџета за текућу годину треба приказати под редним бројем 5. у колони 3.

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 26.02.2015. године.

Директор:

Биланс стања на дан 31.12.2014. године

Назив институције: Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ

Табела II

Опис	31.12.2013.	31.12.2014.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	213.672	161.988	76
Новчана средства	7.779	3.969	51
Краткорочна потраживања	205.892	158.019	77
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	2.300.104	2.102.243	91
Стална средства	3.062.074	3.605.544	118
Исправка вриједности	761.970	1.503.301	197
Неотписана вриједност сталних средстава	2.300.104	2.102.243	91
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	2.513.776	2.264.231	90
3. Краткорочне обавезе и разграничења	846.607	754.678	89
Краткорочне текуће обавезе	232.893	273.754	118
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	231.438	220.826	95
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	382.276	260.098	68
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	2.300.104	2.102.243	91
Извори средстава	2.300.104	2.102.243	91
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	3.146.711	2.856.921	91

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.8. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен

Руководство је Биланс стања одобрило дана 26.02. 2015. године

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Агенција) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2014. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07 и 16/10 и протокол Министарства финансија и трезора број: 01-05-02-1-656-1/12 од 23.01.2012. године) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2014. годину (Службени гласник БиХ број 104/13) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневере и остале незаконитости.

Датум, 18. 03. 2015.

